

PODSUMOWANIE
Strategicznej oceny oddziaływania na
środowisko aktualizacji
Programu Ochrony Środowiska
dla powiatu przysuskiego

Spis

1. PODSTAWA PRAWNA.....	3
2. RAMOWY PRZEBIEG STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	3
3. USTALENIA WYNIKAJĄCE Z PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO...	3
4. UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU W ODNIESIENIU DO ROZPATRYWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	4
4.1. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	4
4.2. OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW ADMINISTRACJI	5
4.2.1. AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA WRAZ PROGNOZĄ.....	5
4.3. ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI.....	7
4.4. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	7
4.5. PROPOZYCJA METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU (PROJ. AKTUALIZACJI POS) ...	7

1. Podstawa prawna

- Dyrektywa nr 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. U. UE L.197 z 21.07.2001),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz.U.2016.353 ze zmianami).

2. Ramowy przebieg strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

- W dniu 13.04.2016 r. wystąpiono z wnioskiem do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie, oraz do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (RDOŚ) w Warszawie, o zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko projektu aktualizacji POS dla Starostwa Powiatowego w Przysusze
- Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie przy piśmie z dn. 21.04.2016 r. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości projektu aktualizacji POS
- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowisk w Warszawie przy piśmie z dnia 16.05.2016 r. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości projektu aktualizacji POS.
- Pismem z dnia 28.11.2016 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowisk w Warszawie poinformował o pozytywnej opinii dla projektu aktualizacji POS (nie wnosząc uwag).
- Pismem z dnia 25.11.2016 r. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie poinformował o pozytywnej opinii dla projektu aktualizacji POS (nie wnosząc uwag).
- Prognozę oddziaływania na środowisko, wraz z dokumentami będącymi przedmiotem oceny (tj. proj. aktualizacji POS) poddano konsultacjom społecznym. Z opracowaniami można było się zapoznać w terminie 21 dni od dnia wystawienia dokumentu do konsultacji zarówno za pośrednictwem strony internetowej BIP jak również w siedzibie Starostwa Powiatowego w Przysusze.

3. Ustalenia wynikające z prognozy oddziaływania na środowisko

- W Prognozie przedstawiono informacje o zawartości proj. aktualizacji POS oraz ponadlokalne uwarunkowania ochrony środowiska wynikające z dokumentów strategicznych wyższego szczebla. Stwierdzono zgodność proj. aktualizacji POS z celami i kierunkami innych strategii. Wskazano, iż w dokumentach tych dokonano wyjścia naprzeciw przewidywanym do powstania rozwiązaniom prawnym polskim i europejskim.
- W wyniku analizy i oceny istniejącego stanu środowiska wskazano na istniejące problemy środowiskowe istotne z punktu widzenia proj. aktualizacji POS.
- Wskazano w szczególności na: niski poziom skanalizowania, dużą emisję niską z gospodarstw domowych, nie w pełni rozwinięty system selektywnego zbierania odpadów, stan techniczny dróg na terenie powiatu wymagający poprawy, występowanie terenów zalewowych, brak dostępu do instalacji gazowej, pozostawianie nieusuniętych wyrobów azbestowych.
- Wskazano, że odstępianie od wdrażania zapisów przedmiotowych dokumentów oznaczać będzie odstępianie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki. Brak realizacji POŚ przyczyniać się będzie do występowania negatywnych tendencji w środowisku, zwłaszcza w zakresie: jakości powietrza, jakości wód podziemnych i powierzchniowych, hałasu,

gospodarki odpadami, wydobywania zasobów naturalnych, oraz jakości gleb użytkowanych rolniczo.

- Dokonano analizy i oceny znaczących oddziaływań na środowisko. Oceną objęto przede wszystkim takie elementy środowiska jak: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze i klimat, powierzchnia ziemi, krajobraz, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne, Natura 2000.
- Zidentyfikowano oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań w odniesieniu do poszczególnych aspektów środowiskowych. Przedstawiono je w formie matrycy pozwalających na łatwą identyfikację aspektów środowiskowych. Sumaryczna analiza oddziaływań wykazała, że realizacja celów i kierunków działań wynikających z aktualizacji POS dla Starostwa Powiatowego w Przysusze będzie miała zdecydowanie pro – środowiskowe oddziaływanie, w związku z czym należy uznać tę realizację za konieczną.
- Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w Programie bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkowanie inwestycji. W przypadku realizacji zaplanowanych inwestycji na terenach cennych przyrodniczo, należy szczegółowo rozważyć wszystkie oddziaływania.
- Zaproponowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach aktualizacji POS mają zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko. Proponowanie rozwiązań alternatywnych dla takich działań nie ma zatem uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia.
- Projekt POS określa zasady oceny i monitorowania efektów jego realizacji. W ramach każdego priorytetu zaproponowano wskaźniki ilościowe i jakościowe, które pozwolą określić stopień realizacji poszczególnych działań i związane z tym zmiany w środowisku. Dla każdego wskaźnika określono także źródło pozyskiwania danych do weryfikacji, co znacznie ułatwi ich uzyskanie. Ocena realizacji Programu na podstawie wyznaczonych wskaźników dokonywana będzie, co dwa lata.

4. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Realizacja zapisów Programu Ochrony Środowiska doprowadzi do zasadniczej poprawy jakości środowiska w gminie, a przez to warunków życia jej mieszkańców.

Sformułowano listę działań priorytetowych w następujących obszarach:

- 1) ochrona klimatu i jakości powietrza atmosferycznego,
- 2) gospodarowanie wodami,
- 3) gospodarka wodno – ściekowa
- 4) gleby
- 5) zasoby geologiczne
- 6) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
- 7) zagrożenia hałasem
- 8) pola elektromagnetyczne
- 9) zasoby przyrodnicze
- 10) zagrożenia poważnymi awariami

4.1. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Prace nad Prognozą oddziaływania na środowisko były prowadzone równolegle z pracami nad ostateczną wersją proj. aktualizacji POS. Wnioski wynikające z pracy nad Prognozą były

na bieżąco wykorzystywane w procesie tworzenia zapisów strategicznych stanowiących treść proj. aktu. POS.

4.2. Opinie właściwych organów administracji

4.2.1. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska wraz Prognozą

- Pozytywne opinia dotycząca proj. aktualizacji POS przedstawiona została przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie (wraz z uwagami),
- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska (RDOŚ) w Warszawie - zaopiniował pozytywnie proj. aktu. POS wraz z prognozą (bez uwag),
- Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny w Warszawie - zaopiniował pozytywnie proj. aktualizacji POS wraz z prognozą (bez uwag),

W trakcie opiniowania uwagi zostały zgłoszone do Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu przysuskiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023 – projekt aktualizacji przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie. Zestawienie uwag przedstawiono w tabeli nr 1.

TABELA 1 PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU PRZYSUSZE NA LATA 2016 – 2019 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 - AKTUALIZACJA

L.p.	Orga n	Treść uwagi	Zmiana	Zmiana tak/nie	Str
1	UM WM	Uaktualnić akt prawny	Uaktualniono zapisy dot. • ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814 z późn. zm.) • ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2016 r. poz. 1131 z późn. zm.)	Tak	7, 58
2	UM WM	Uzupełnić nazwy aktów prawnych o Dz. U i datę publikacji.	Uzupełniono akty prawne o Dz.U. i datę	Tak	7
	UM WM	Korekta wyrazu	Skorygowano zapis : nie inwestycyjnych	Tak	9
3	UM WM	Sugeruje się krótki opis wymienionych w projekcie programu dokumentów strategicznych oraz uzupełnienie o Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 i Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych	Uzupełniono krótki opis w projekcie Programu wymienionych dokumentów strategicznych wraz z uwzględnieniem Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany do roku 2020 i Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków 2015	Tak	8 – 9 i 11-13
4	UM WM	Sprawdzić numeracje strategii i innych dokumentów	Korekta strategii i innych dokumentów: I. Strategia Rozwoju Kraju 2020 (SRK 2010): Strategia wytycza trzy obszary strategiczne, w tym konkurencyjną gospodarkę, w której koncentrować się będzie: Obszar strategiczny II - Konkurencyjna gospodarka: a) Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko: II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami, II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej II. Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” (BEiŚ) Istotne cele i działania BEiŚ : Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska • 1.3. Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna Cel 2. Zapewnienie gospodarcze krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię • 2.2. Poprawa efektywności energetycznej • 2.6. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii • 2.7. Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich 2. Cel 3. Poprawa stanu środowiska: • 3.1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki, • 3.2. Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne, • 3.3. Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki • 3.5. Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy. III. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”: Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów	Tak	11-13

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO AKTUALIZACJI PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU PRZYSUSKIEGO

			<p>naturalnych i surowców:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek działań 3.1. Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. bardziej zieloną ścieżkę, zwłaszcza ograniczanie energii i materiałochłonności gospodarki <p>V. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel szczegółowy 2. Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej: • Priorytet 2.1. Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne i sanitarne na obszarach wiejskich • Priorytet 2.5. Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa na obszarach wiejskich • Cel 5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich • Priorytet 5.1. Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich • Priorytet 5.3. Adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom (mitygacji) • Priorytet 5.4. Zrównoważona gospodarka leśna i łowiecka na obszarach wiejskich • Priorytet 5.5. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich <p>VI. Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany do roku 2020: Celem głównym SPA 2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, w tym :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska <p>Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu.</p> <p>VII. Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2011 - 2014 z uwzględnieniem perspektywy do 2018 r.</p> <p>III. OCHRONA PRZYRODY</p>		
5	UM WM	W rozdz. 3 należy również wymienić spójność projektu programu z aktualnie obowiązującym Programem Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego ...	Wykazano spójność z Programem Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2011 - 2014 z uwzględnieniem perspektywy do 2018 roku	Tak	13
6	UM WM	W przytoczonych formach ochrony przyrody dwukrotnie zostały wymienione rezerwy przyrody, natomiast nie wymieniono powierzchni Obszarów Natura 2000 (OSO Dolina Pilicy, 500 Dolina Dolnej Pilicy, 500 Ostoja Brzeźnicka).	Uzupełniono powierzchnie Obszarów Natura 2000 - Dolina Pilicy PLB 140003, Dolna Dolnej Pilicy PLH 140016, Ostoja Brzeźnicka PLH 260026 na podstawie dostępnych danych	Tak	19
7	UM WM	W opracowaniu brak odniesienia do uchwalonych przez Sejmik Województwa Mazowieckiego programów ochrony powietrza	Uzupełniono zapisy odnoszące się do uchwalonych przez Sejmik Województwa Mazowieckiego programów ochrony powietrza	Tak	32 – 33, 102
8	UM WM	Rozbieżność pomiędzy ilością udokumentowanych 16 złóż (tab. 25), a ilością złóż przypisanych poszczególnym gminom	Zawarto zaktualizowany wykaz poszczególnych złóż na terenie powiatu, mający odzwierciedlenie w zasobach surowców w poszczególnych gminach powiatu - str. 57 – 58 i 59.	Tak	55
9	UM WM	Brak informacji wg jakiego stanu określone są zasoby bilansowe	Określono źródło stanu zasobów bilansowych zawartych w tab. 25 (Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce – 2016)	Tak	55
10	UM WM	Rozdz. 7.6.2 Wydobycie surowców - należy doprecyzować dla Jakich kopalin wymagana jest koncesja Starosty, a dla jakich kopalin koncesja Ministra Środowiska, (koncesja Starosty wydawana jest dla kopalin nieobjętych własnością górnictw, a Minister Środowiska wydaje koncesje tylko dla kopalin objętych własnością górnictw).	Doprecyzowano dla jakich kopalin wymagana jest koncesja Starosty, a także Marszałka Województwa i Ministra Środowiska	Tak	55 i 56
11	UM WM	Rozdz. 7.8 Energetyka odnawialna, z informacji ze strony internetowej Urzędu Regulacji Energetyki wynika, że w powiecie przysuskim występuje jedna instalacja siłowni wiatrowej. Sugeruje się uzupełnienie całego rozdziału OZE o aktualne dane z ww Urzędu	Po zapoznaniu się z informacją ze strony internetowej Urzędu Regulacji Energetyki ustalono, iż na terenie powiatu brak jest siłowni wiatrowej natomiast w rejestrze URE widnieje zapis dotyczący Małej Elektrowni Wodnej w Drzewicy, która jest usytuowana na terenie województwa łódzkiego	Nie	59

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO AKTUALIZACJI PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU PRZYSUSKIEGO

12	UM WM	Rozdz. 7.9.2 Obszary chronione - brak jakichkolwiek informacji dotyczących rezerwatu "Puszcza u źródeł Radomki" oraz dwóch obszarów chronionego krajobrazu znajdujących się na terenie Powiatu Przysuskiego. Warto opisać, ze względu na jakie walory przyrodnicze te formy zostały powołane, jakie funkcje ochronne pełnią, czy są łącznikiem dla cennych przyrodniczo obszarów, korytarzem ekologicznym itp.	Uzupełniono informacje o : – Rezerwacie Przyrody "Puszcza u źródeł Radomki" – Obszarze Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki” – Obszarze Chronionego Krajobrazu „Lasy przysusko-szydłowieckie”, z uwzględnieniem celu ochrony, ważności i atrakcyjności wymienionych obszarów chronionych.	Tak	65
13	UM WM	W celu czytelności oraz aktualizacji przedstawionych treści, proponuje powołanie się na najnowsze rozporządzenia wojewodów dotyczące tych form ochrony przyrody np. na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (dla stanowiska dokumentacyjnego "Kamieniołom Gielniów" takim dokumentem będzie Rozporządzenie Nr 62 Wojewody Mazowieckiego z dnia 7 czerwca 2005 r. w sprawie stanowiska dokumentacyjnego "Kamieniołom Gielniów").	Powołano się na najnowsze rozporządzenia Sejmiku Województwa Mazowieckiego, a na str. 68, 69 i 101 Wojewody Mazowieckiego	Tak	66
14		Korekta wyrazu tab. 33	Skorygowano wyraz pojedynczy	Tak	68-69
15	UM WM	Analiza SWOT - na podstawie analizy można rozumieć, że szansą dla ochrony przyrody powiatu przysuskiego będzie włączenie cennych przyrodniczo obszarów do strefy ochrony ścisłej, całkowicie uniemożliwiając na tym obszarze ingerencję człowieka. Czy są plany powołania na terenie powiatu parku narodowego lub rezerwatów objętych ochroną ścisłą	W analizie SWOT skorygowano zapis w pozycji szanse, który uwzględnia ochronę nieczynnych wyrobisk i pozostałości ekosystemów	Tak	72
16	UM WM	Rozdz. 8.1 należy przytoczyć nazwę obecnie obowiązującego wojewódzkiego programu ochrony środowiska tzn. Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy do 2018	Przytoczono nazwę Programu Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2011 – 2014 z uwzględnieniem perspektywy do 2018 roku	Tak	74
17	UM WM	Brak wszystkich skrótów np. WZMiUW	Uzupełniono brakujące skróty	Tak	5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 19, 25, 28, 40, 60, 73, 74, 75
18	UM WM	Zgodnie z wytycznymi w harmonogramie zadań przedsięwzięć priorytetowych dla realizacji w ramach Programu należy rozdzielić zadania własne od monitorowanych	Harmonogram zadań przedsięwzięć priorytetowych dla realizacji w ramach Programu (tab.37) został rozdzielony na zadania własne i monitorowane w dwóch perspektywach czasowych	Tak	80 – 89

4.3. Zgłoszone uwagi i wnioski

W toku konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi. W związku z tym nie uwzględniono ich w procesie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko aktualizacji POS.

4.4. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Realizacja aktualizacji proj. aktualizacji POS nie wywoła oddziaływań środowiskowych o charakterze transgranicznym, w związku z czym nie przeprowadzono transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

4.5. Propozycja metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu (proj. aktualizacji POS)

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO AKTUALIZACJI PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU PRZYSUSKIEGO

W Prognozie oddziaływania na środowisko wskazano, że zamieszczone w proj. aktualizacji POS propozycje wskaźników monitorowania ich realizacji są właściwe i pozwalają w pełni ocenić zmiany jakie nastąpią w środowisku w wyniku ich realizacji, a zatem odstąpiono od nakładania konieczności realizacji dodatkowego monitoringu skutków realizacji postanowień Programu.

.....
/podpis/